

VVD Lisse

VERKIEZINGSPROGRAMMA
2022 - 2026

‘VVD, lokaal sterk’

Vastgesteld 1 oktober 2021

Onze tien speerpunten voor 2022 - 2026

Wij willen leven in Lisse .....

..... waar het prima vertoeven is. Waar voldoende woningen zijn voor alle inwoners. Waar ruimte is voor eigen initiatief. Waar mensen volop de ruimte krijgen. Waar ondernemers zich verder kunnen ontwikkelen. Waar je je veilig voelt. En waar hard wordt opgetreden tegen crimineel gedrag. Waar duurzaamheid belangrijk is voor particulieren en bedrijven. Waar je met plezier naar je werk gaat. En waar kinderen zich thuis voelen en met plezier naar school gaan. Waar iedereen de juiste zorg krijgt. En waar ruimte is voor sport. Met voldoende aandacht voor kunst en cultuur. En waar nieuwkomers welkom zijn en zich aanpassen. Waar de gemeente er voor ons is. Waar de overheid je niet in de weg zit en waar de gemeente zuinig en zinnig met belastinggeld omgaat. Dat hebben wij voor ogen voor Lisse en daarom kiezen wij voor de volgende tien speerpunten voor de raadsperiode 2022 - 2026.

1. Goed en betaalbaar wonen

We wachten niet op de markt, maar gaan de bouw vanuit het college proactief aanjagen. Naast 'Swets en Zeitlinger' zien wij bijvoorbeeld met de panden 'Onderwater', het terrein van 'De Gamma', het leegstaande pand bij de Shell en de voormalige garage aan het kruispunt rondweg/Heereweg (tegenover 'Meisje van Lisse') mogelijkheden voor nieuwe bouwlocaties.

2. Goede bereikbaarheid op de fiets, per auto en met openbaar vervoer

De bereikbaarheid van Lisse moet beter! Daarom willen wij niet langer wachten met de aanleg van nieuwe wegen en bruggen. Een te verbeteren fietspadennetwerk moet er daarnaast voor zorgen dat fietsen tussen de bollendorpen een plezier wordt. Dit past binnen het huidig provinciaal beleid en samen met Holland Rijnland moet op urgentie worden aangedrongen.

3. Inzet voor een duurzame leefomgeving

Wij stimuleren isolatie van woningen en bedrijfspanden, alsmede besparing op energie. Wij verzetten ons tegen grootschalige inzet van windmolens en zonneweides en houden de streek open. Elektra winnen wij vooral uit 'zon op daken'. Wat ons betreft zijn aanvullend drie grote windmolens op een strategische plek aan de rand(en) van Lisse het maximum. Voor de toekomst zoeken wij oplossingen in o.a. kernenergie.

4. Een aantrekkelijk dorpshart

Wij kiezen voor een levendig en aantrekkelijk dorpshart. Goede citymarketing en een actieve ondernemersvereniging zijn hierbij van belang. Vanuit de gemeente denkt een ervaren bedrijfscontactfunctionaris mee en zorgt voor de verbinding tussen de ondernemers en de gemeente. Waar noodzakelijk pakt het college de regierol.

5. Versnelde oplossing voor toenemend aantal eenpersoonshuishoudens

De grote behoefte aan woningen voor eenpersoonshuishoudens willen wij versneld oplossen door het op bovengenoemde locaties in de hoogte bouwen van kleinere appartementen.

Onze tien speerpunten voor 2022 - 2026

6. Recreatie in en aan de waterkom van de Greveling

Ondanks voorgenomen woningbouw in dat gebied willen wij de strook langs de Greveling van 'Elka' t/m 'De Greef' openbaar houden en de mogelijkheid tot recreatie aan en in het water mogelijk maken. Dit is ook een uitstekende plek voor opstap bij het schaatsen op de waterkom van de Greveling en richting de ringvaart.

7. Wandelen op 'De Dijk' moet voor iedereen mogelijk zijn

Het plezier van een 'Ommetje Poelpolder' ('Rondje Dijk') mag niet beperkt worden tot mensen die goed ter been zijn. Dus ook voor hen die wat moeizaam lopen, of met een rollator of achter een kinderwagen. Daarom zetten wij ons actief in bij Holland Rijnland, de Provincie en het Rijk voor financiële middelen om het wandelpad op de dijk beter begaanbaar te maken.

8. Er moet in Lisse een uitgaansmogelijkheid voor jongeren blijven

Na het sluiten van 'Basso', 'De Greef', 'Danscentrum Welkom' en hoogstwaarschijnlijk ook 'De Gewoonste Zaaik' dreigen alle uitgaansmogelijkheden voor jongeren uit Lisse te verdwijnen. Wij willen dat er in Lisse minimaal één uitgaansgelegenheid blijft. Daarom kiezen wij ervoor het pand van 'Welkom' voor de Lissese jongeren te behouden en actief op zoek te gaan naar een pachter om het jaarrond een mooie en centraal gelegen ontmoetingsplek terug te geven. Ook biedt de nieuwe sporthal Ter Specke mogelijkheden voor feesten voor jong en oud.

9. Zuinig en zinnig omgaan met belastinggeld

Wij geven geen geld uit wat er niet is en zijn tegen verhoging van de lasten van onze inwoners. Wij hebben een kritische houding richting het rijk op overheveling van rijkstaken naar de gemeenten. Zoals vanaf 2015 de Jeugdzorg en de WMO. Maar ook bij toekomstige taken als de uitvoering van de Omgevingswet en de Energietransitie. Zonder voldoende geld vanuit het rijk willen en kunnen wij deze taken niet uitvoeren.

10. Weg met hondenbelasting

Het heffen van hondenbelasting vinden wij niet meer van deze tijd. Bovendien heffen wij ook geen belasting voor het hebben van katten, paarden, schapen en geiten. Daarom willen wij de hondenbelasting afschaffen.

Pand Welkom als jongerencentrum

Recreatie voor jong en oud in en aan de Greveling

Verkiezingsprogramma 2022 - 2026

1. Een dorp waar je goed en betaalbaar kan wonen

Wij vinden het belangrijk dat het woningaanbod in Lisse op de behoefte is afgestemd. Hierbij denken wij vooral aan woningen voor starters en mensen met middeninkomens. Ook is er een groeiende behoefte aan toekomstbestendige woningen voor langer thuiswonende ouderen en huizen voor jonge werknemers die een baan in de streek proberen te vinden. Samen met de woningcorporatie en ontwikkelaars moet creatief naar oplossingen worden gezocht.

- Wij zetten ons in voor doorstroming, om ruimte aan de onderkant van de markt te creëren. Gericht levensloopbestendig bouwen voor ouderen gaat ervoor zorgen dat eensgezinswoningen vrijkomen;
- De thans bekende 'binnenstedelijke' locaties zullen over enkele jaren uitontwikkeld zijn. Wij gaan actief zoeken naar nieuwe woningbouwlocaties;
- Zoekgebieden zien wij o.a. in de panden van voorheen Swets en Zeitlinger en Onderwater. Daarnaast de oude garage hoek N208/Heereweg bij het Meisje van Lisse en met het voormalig garagecomplex van Kamsteeg aan de Gladiolenstraat;
- Bij binnenstedelijke ontwikkelingen moet kritisch worden gekeken naar 'waar te parkeren'; dit mede door de toename van elektrisch rijden;
- Het is belangrijk dat het college het momentum benut en ook zelf partijen aan tafel uitnodigt. Hierbij past de rol van aanjager en verbinder;
- Op plekken waar het kan in het dorp zijn wij voor hoogbouw. Een woontoren bij het kruispunt 'Meisje van Lisse' kan een nieuw landmark opleveren. En toeristische aantrekkingskracht door het te combineren met een uitkijkpunt over de Bollenvelden bij Keukenhof;

Woontoren aan het kruispunt bij 'Meisje van Lisse'

- Wij zijn voor het versnellen van het plan voor een 'Knarrenhof' in Lisse en het vinden van een passende locatie hiervoor;
- Wij zorgen voor versnelling in de herontwikkeling van 'de rotte kiezen' in het dorp, zoals het oude postkantoor en de voormalige winkel van slagerij Koot. Het college gaat van een afwachtende houding naar een actievere rol om versnelling aan te jagen;

- Wij maken concreet lokaal en regionaal beleid door het aanwijzen van locaties waar huisvesting voor arbeidsmigranten gerealiseerd kan worden. Onze inzet is samen met buurgemeenten en uitzendbureaus het tekort aan bedden in de komende periode op te lossen;
- Op enig moment gaan wij met elkaar het gesprek aan, wanneer wij het gevoel krijgen dat Lisse als 'vol' moet worden beschouwd.

2. Een dorp waar je je veilig voelt

Voor ons staat veiligheid centraal. Het is een van de kerntaken van de gemeente. De gemeente dient oog te hebben voor de veiligheid van haar inwoners, ook voor het subjectief gevoel van onveiligheid. Samen met de gemeente is iedereen ook zelf verantwoordelijk voor zijn of haar veiligheid.

- Wijkagenten die de buurt goed kennen voegen iets extra's toe aan (de beleving van) veiligheid in het dorp. Wij zetten ons in de capaciteit op peil te houden en willen kritischer kijken naar de taakstelling;
- Van ons mag niet bezuinigd worden op de capaciteit voor toezicht en handhaving;
- Wij vinden een goede beveiliging de beste bescherming. Daarom promoten de gemeente en de politie actief keurmerken als 'Veilig wonen' en 'Veilig ondernemen'.;
- Wij vinden overlast een grote ergernis. De politie moet daarom altijd ingrijpen wanneer mensen de regels overtreden of overlast veroorzaken. Raddraaiers en overlast gevende jongeren worden opgespoord en aangepakt;
- Overlastgevers zetten we sneller uit huis. Wanneer de politie ingrijpt kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag;
- Crimineel gedrag mag de bovenwereld niet bereiken. Daarom zal de gemeente scherp zijn op ondermijning en witwaspraktijken;
- We trekken een vergunning in als deze misbruikt wordt voor het faciliteren van criminele activiteiten.

Aantrekkelijk winkelen en verblijven in het dorpshart van Lisse

3. Met een aantrekkelijk dorpshart

De concentratie en het kwalitatief hoogstaande aanbod aan winkels zorgt ervoor dat Lisse wordt gezien als hét winkelcentrum van de Bollenstreek. Goede citymarketing, met

professioneel centrummanagement en een bundeling van lokale en regionale krachten is van belang. Daarnaast een actieve ondernemersvereniging en een aantrekkelijk aanbod van activiteiten, streekproducten en evenementen. Wij zien dat de aantrekkelijkheid voor winkelen in Lisse mede wordt ingegeven door goede parkeervoorzieningen. Hierbij zijn ook voldoende plekken voor het stallen van fietsen van groot belang.

- Wij zijn groot voorstander van concentratie van winkels en publieksfuncties in een kernwinkelcentrum;
- Door te sturen op een compact winkelgebied met uitbreiding van bestemmingsmogelijkheden moet de leegstand worden teruggedrongen. Hiertoe stimuleren wij het mengen van functies voor wonen en werken, detailhandel en horeca;
- Het college moet daarbij samen met vastgoedeigenaren en winkeliers blijven kijken naar gewenste en noodzakelijk investeringen in ons winkelgebied;
- Wij leveren maatwerk bij vestigingsmogelijkheden door het opstellen van ruime bestemmingsplannen;
- Goede citymarketing en een actieve ondernemersvereniging moet aanvullend het jaar rond leiden tot een aantrekkelijk aanbod van activiteiten en evenementen;
- Na het coronatijdperk zijn wij voor het continueren van ruimere terrassen;
- De mix van winkelen en het ruime aanbod aan horeca biedt een centrum waar het goed vertoeven is. Inwoners die trots zijn op het centrum, zijn daarbij de beste ambassadeurs!

4. Met passende zorg voor de jeugd

Opvoeden is niet altijd eenvoudig en soms hebben ouders daar hulp bij nodig. Wij helpen daarbij en zorgen voor een gemeente waar kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien. Daar waar bij het opgroeien hulp nodig is in de vorm van (lichte) jeugdzorg moet deze hulp er ook zijn. Dichtbij huis, laagdrempelig en zoveel mogelijk in de eigen omgeving.

- Onze voortrekkersrol om de problematiek met jeugdzorg op de agenda te krijgen en te houden, zetten wij voort. Met het aantal speerpunten dat dit heeft opgeleverd moet het college aan de slag. Doel is wachlijsten te verkorten, de zorg betaalbaar te houden en binnen die zorg de juiste keuzes te maken. Ook kijkend naar de aanbieders van zorg;
- Kinderen die zorg behoeven moeten geen stempel krijgen waar ze de rest van hun leven last van hebben. Daarom vinden wij de doorontwikkeling van vroegsignalering door een praktijkondersteuner voor de jeugd bij de huisarts belangrijk. Kleine problemen worden in de kiem gesmoord;
- Te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien. Opgroeien gaat nu eenmaal niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen;
- Problemen van kinderen hebben vaak te maken met diverse problematiek in het gezin. Schuldenproblematiek, gezondheidsproblemen van ouders, drank- of drugsgebruik etc. Vanuit een integrale aanpak willen wij de problemen onder diverse invalshoeken belichten. Wij vinden het belangrijk dat er wordt gewerkt met één loket. En voor één gezin, één aanpak;
- Wij willen dat de administratieve rompslomp bij zorgverleners wordt teruggebracht tot een minimum. De zorgverlener moet zorg verlenen en zo min mogelijk gehinderd worden door het verwerken van administratie.

5. Met op maat gesneden zorg, dichtbij huis

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en begripvolle zorg waarin onze inwoners centraal staan. Met hulp die zo dicht mogelijk bij huis wordt georganiseerd. Zodat het weinig aanpassing vraagt van ons dagelijks leven en je in je vertrouwde omgeving oud kunt worden.

- Inwoners laten wij graag zo lang mogelijk zelfstandig wonen. Het bouwen van levensbestendige woningen helpt hierbij. Maar ook een Knarrenhof is een woonvorm die wij van harte ondersteunen. De benodigde hulp en zorg is dichtbij georganiseerd;
- Verder signaleren wij de behoefte aan woonvormen tussen in eigen huis blijven wonen en een verpleegtehuis. Deels zelfstandig en met zorg in de buurt;
- Eenzaamheid komt meer voor dan we denken. We zien niet alles achter de voordeur en corona heeft ook niet positief bijgedragen. Eenzaamheid ontdek je pas als je er actief naar zoekt. Wij willen deze eenzame mensen uit hun isolement halen en zorgen dat ze terecht kunnen in ontmoetingsruimten of bij verenigingen. De sociale teams, de praktijkondersteuner voor huisartsen en de ISD hebben hier een belangrijke rol;
- Het armoedebeleid van de gemeente Lisse geeft handvatten aan hen die het nodig hebben. Geen mens mag onder het bestaansminimum leven. Hiervoor zullen wij ons hard blijven maken;
- Mantelzorg is van onschatbare waarde voor onze samenleving. Het sluit aan bij de persoonlijke vraag, is dicht bij huis en voorkomt hoge zorgkosten. We ondersteunen deze mantelzorgers waar we kunnen. Wanneer het met mantelzorg niet meer lukt, staan professionele medewerkers klaar voor de ondersteuning die nodig is.

6. Met inzet voor een duurzame leefomgeving

De energietransitie en de transitievisie warmte zijn twee van de grote vraagstukken die op ons afkomen. Hier krijgt iedereen mee te maken! Het is van invloed op onze huizen en onze leefomgeving. Wij willen ons aandeel leveren in deze transitie, maar willen daarbij dat verduurzaming voor gewone gezinnen en ondernemers in Lisse betaalbaar blijft. Verrommeling van het landschap willen wij tegengaan. Draagvlak onder inwoners en ondernemers is belangrijk. Zo zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst en ons dorp schoon en leefbaar houden.

- Wij vinden dat de gemeente een voorbeeldfunctie heeft bij verduurzaming. Het college heeft daarnaast een aanjaagfunctie en neemt nadrukkelijk de regie bij de grote vraagstukken over duurzaamheid;
- Energie die je niet gebruikt, hoef je ook niet op te wekken. Daarom moet de gemeente met urgentie isolatie van huizen en gebouwen stimuleren, alsmede de mogelijkheid tot besparing. De beschikbare mogelijkheden voor zonnepanelen op het dak moeten maximaal worden benut;

Veel zonnepanelen op daken

- Het aanzicht van Lisse en de Bollenstreek mag niet worden overheerst door zonneweides en een overvloed aan windmolens. Drie grote windmolens op strategische plekken aan de randen van het dorp is voor ons het maximum;
- In samenspraak met Keukenhof kunnen deze windmolens een unieke uitstraling krijgen voor de streek, wanneer deze worden uitgevoerd als narcissen. Een toeristische landmark voor Lisse!
- Nieuwe warmtebronnen voor huishoudens zijn alleen realistisch en hebben kans op draagvlak wanneer deze betaalbaar zijn en wanneer de op dat moment voorhanden zijnde nieuwe ontwikkelingen voldoende tegen elkaar zijn afgewogen;
- Het gasnet in Lisse blijft tenminste behouden totdat definitief is komen vast te staan dat dit netwerk in de toekomst niet meer nodig is;
- De Bollenstreek mag geen gemakkelijk alternatief worden voor gebieden als 'Het groene hart' waar zonneweides en windmolens door de provincie niet zijn toegestaan;
- De mogelijkheden van kernenergie en waterstof als alternatieven voor gas, windenergie en zonneweides moeten serieus worden meegenomen voor de verdere transitie vanaf 2030. Hierbij geldt, neem nu geen overhaaste en onomkeerbare beslissingen!
- Wij maken ons zorgen over de verharding van vele tuinen in Lisse. Enerzijds gaat dit ten koste van een groene aanblik, anderzijds verstoort het een goede waterhuishouding met wateroverlast tot gevolg. Het is van belang nadrukkelijk vergroenen van tuinen te stimuleren en deelname aan bijvoorbeeld 'operatie steenbreek' te promoten;
- Wij zijn van mening dat Lisse niet onevenredig belast mag worden met lawaai van vliegtuigen van en naar Schiphol en zullen de ontwikkelingen dienaangaande nauwlettend volgen.

7. Met een goede bereikbaarheid op de fiets, per auto en met openbaar vervoer

Inwoners moeten zich vrij kunnen bewegen op de manier waarop zij dat willen. Daarnaast is een goede infrastructuur van levensbelang voor de economie. Wij ondersteunen de noodzaak tot verbeteren van meerdere knelpunten in de oost-westrichting in de hele Bollenstreek en de verbetering van het fietspadennetwerk. Voor Lisse zullen eerder ingebrachte kleine oplossingen voor de doorstroming via de Lisserbrug nauwelijks verlichting brengen.

Slechte doorstroming via Lisserbrug

N208 vaak knelpunt om Lisse in of uit te gaan

- Wij zetten ons in voor de realisatie van een ringweg om Lisse en Lisserbroek, gebruikmakend van bestaande en voorziene wegen en met aanvullend nieuwe aansluitingen;

- De verbetering van de oost-westverbindingen in de Bollenstreek en daarmee de bereikbaarheid van Lisse krijgt de hoogste prioriteit. Er mogen geen kansen voorbijgaan. Het college moet zelf met de betrokken partijen aan tafel zitten;
- Er dient blijvende aandacht te zijn voor 'prettig fietsen' waarbij mensen verleid worden, mede dankzij 'elektrisch' fietsen, ook langere afstanden op de fiets af te leggen;
- Dit vraagt om fietspaden tussen de bollendorpen die breed genoeg zijn en die zijn geasfalteerd. Verbetering van het fietspaden netwerk past binnen het huidige provinciaalbeleid en samen met Holland Rijnland moet op meer urgentie worden aangedrongen;
- De drie gemeenten moeten zelf zorgen voor voldoende fiets parkeerplekken in de dorpen, voorzien van laadplekken voor elektrisch fietsen;
- Bij Nieuw-Vennep langs de N207 kunnen in het hoogseizoen tijdelijke parkeerfaciliteiten worden gerealiseerd. Met de geplande pendelbussen of op eigen fietsen kan vervolgens een bezoek gebracht worden aan Keukenhof of andere bezienswaardigheden. De verkeersdruk van en naar Lisse kan hierdoor worden ontlast;
- Wij ondersteunen het initiatief voor het wederom openstellen van het treinstation Keukenhof.

8. Samen met inwoners, bij meerwaarde en waar het kan

Steeds meer mensen nemen zelf het initiatief voor het (gezamenlijk) oplossen van maatschappelijke vraagstukken in hun leefomgeving. Dit gaat verder dan het gebruikelijke vrijwilligerswerk. De vormen zijn talrijk: beheer van openbaar groen, opruimen van zwerfvuil en buurtpreventieteams. Wij juichen deze initiatieven toe. Het sluit aan bij ons streven naar veel zelfstandigheid in een krachtige gemeente met een compacte overheid. Participatie passen we slechts toe in de hiervoor geschikte situaties en wanneer de inwoners er ook belang bij hebben.

- Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van inwoners, ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg. We kijken samen naar de mogelijkheden;
- Bij participatie dient een zorgvuldige afweging te worden gemaakt welke vorm wordt toegepast, vanaf welk moment en wat het verwachtingspatroon van de bij de participatie betrokkenen moet zijn;
- Participatie betekent niet alleen meedenken, maar ook zoveel mogelijk meedoen;
- Participeren wil niet altijd zeggen dat je gelijk krijgt. De gemeente moet voldoende oog hebben voor de 'stille meerderheid' die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.

9. Met lage lokale lasten en waar zinnig wordt omgegaan met belastinggeld

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken vanuit de landelijke overheid zonder voldoende rijksbudget. Daardoor staat onze meerjarenbegroting al jaren onder grote druk en een financiële herstructurering is van groot belang. Maar daarbij willen wij de gemeentebelasting wel zo laag mogelijk houden.

- Gedegen en solide financieel beleid staat bij ons voorop. Dat wil zeggen een sluitende meerjarenbegroting en niet meer geld uitgeven dan er binnenkomt;
- Financiële problemen pakken we aan en schuiven we niet door naar de toekomst;
- Wij hebben een kritische houding richting het rijk op overheveling van rijkstaken naar de gemeenten. Zoals vanaf 2015 de Jeugdzorg en de WMO. Maar ook toekomstige taken als de uitvoering van de Omgevingswet en de Energietransitie. Zonder voldoende geld vanuit het rijk willen en kunnen wij deze taken niet uitvoeren;
- Om de vraag of wij het hoge voorzieningenniveau in Lisse financieel kunnen volhouden willen wij niet heenlopen. Als het onbetaalbaar wordt zullen er onvermijdelijk keuzes moeten worden gemaakt;
- Wij vinden onderzoek naar efficiency en effectiviteit van de HLT-organisatie, hoge externe inhuur, de vele externe onderzoeksrapporten en het takenpakket en de organisatie van Verbonden Partijen en Gemeenschappelijke regelingen noodzakelijk;
- Wij zijn voor de koppeling van inkomsten uit toeristenbelasting aan activiteiten en investeringen die het toerisme in Lisse ten goede komt;
- Na legaliseren in plaats van te gedogen moet ook voor verblijvende campers toeristenbelasting worden geheven;
- Het heffen van hondenbelasting vinden wij niet meer van deze tijd. Bovendien heffen wij ook geen belasting voor het hebben van katten, paarden, schapen en geiten. Daarom willen wij de hondenbelasting afschaffen.

10. Met goed onderwijs en ontwikkelmogelijkheden

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen, de hele samenleving heeft er belang bij.

- Wij stimuleren het multifunctionele gebruik van schoolgebouwen, pleinen en sportvelden. Samenwerking door de school en organisaties met aanvullende activiteiten zoals kinderopvang, sport en culturele activiteiten vinden wij belangrijk;
- Bewegen en een gezonde voeding helpen bij een goede ontwikkeling van het kind. Wij stimuleren dan ook het bewegingsonderwijs, de ondersteuning door buurtsportcoaches en de samenwerking met sportverenigingen;
- De start bij onderwijs dient voor elk kind gelijk te zijn zodat de kansen voor de toekomst ook gelijk zijn;

Goed onderwijs voor iedereen in multifunctioneel inzetbare schoolgebouwen

- Wij vinden het belangrijk dat taalachterstand bij kinderen op tijd zichtbaar is en wordt weggewerkt. Onder andere op peuterspeelzalen en op kinderdagverblijven en met ondersteuning van de veranderende bibliotheek;
- Er is veel vraag naar arbeidskrachten uit het praktijkonderwijs en de kansen op een baan zijn groot. Daarom stimuleren wij het middelbaar beroepsonderwijs als opstap naar een uitdagende baan. Voldoende werk/studieplekken en stageplekken zijn hierbij van belang. Dit vraagt om een goede samenwerking tussen gemeente, onderwijs en het bedrijfsleven.

11. Met ruimte voor ondernemers

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. Als het goed gaat met de lokale ondernemers gaat het ook goed met de gemeente. Maar de coronacrisis heeft ook Lissese bedrijven en ondernemers hard geraakt. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug. En hoewel de coronacrisis op zijn einde raakt moeten we de economie juist nu blijven stimuleren.

- Wij willen ondernemers de komende periode blijven helpen om weer op het oude niveau te komen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve initiatieven voor de toekomst;
- Om de economie in bijzonder voor toerisme en de bollensector te versterken kiezen wij voor een doelgerichte regionale samenwerking in een goed uitvoerbare economische agenda;

Toerisme is belangrijk voor Lisse en de streek

- Wij zullen ons enthousiast blijven inzetten voor een goede relatie tussen de ondernemers van Lisse en het gemeentebestuur. Wij vinden politiek overleg belangrijk, maar ook de (zichtbare) aanwezigheid bij formele en informele bijeenkomsten. Wij willen benaderbaar zijn en acteren vanuit een servicegerichte opstelling;
- De gemeente moet actief blijven investeren in een goede bedrijfscontactfunctionaris, die meedenkt en ondernemers en de gemeente samenbrengt. Als voorbeeld stellen wij de inzet van de huidige bedrijfscontactfunctionaris;
- Bestemmingsplannen voor het centrumgebied worden waar gewenst en mogelijk aangepast, om gemengde winkel- en woon bestemming en kleinschalige ontwikkelingen mogelijk te maken;
- De gemeente verstrekt opdrachten bij gelijkwaardig aanbod zoveel mogelijk aan lokale ondernemers;
- Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. Zelf kunnen zij het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat.

12. Met verdere ontwikkeling in recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme worden steeds belangrijkere dragers van de lokale economie. Ook hebben zij een gunstig effect op ons welzijn. Toeristische trekkers zijn Keukenhof, de Bollenvelden, 't Huys Dever, Museum De Zwarte Tulp en onze winkelcentra en de horeca. Ook jaarlijkse evenementen als de Bloemencorso, de Harddraverij en het Castlefest. Wij willen deze sector van harte ondersteunen, door te faciliteren en door te enthousiasmeren.

- Het fiets-, wandel- en waternetwerk in de Bollenstreek is de afgelopen jaren aantrekkelijker gemaakt en flink uitgebreid. Een 'dagje-uit' of 'weekendje weg' in Lisse en de Bollenstreek moet samen met de horeca actief gepromoot worden;
- Ondanks voorgenomen woningbouw in dat gebied willen wij de strook langs de Greveling van 'Elka' t/m 'De Greef' openbaar houden en de mogelijkheid tot recreatie aan en in het water mogelijk maken. Dit is ook een uitstekende plek voor opstap bij het schaatsen op de waterkom van de Greveling en richting de ringvaart;
- Het plezier van een 'Ommetje Poelpolder' ('Rondje Dijk') mag niet beperkt worden tot mensen die goed ter been zijn. Dus de dijk moet ook bereikbaar zijn voor hen die wat moeizamer lopen, of met een rollator of met een kinderwagen. Daarom zetten wij ons actief in bij Holland Rijnland, de Provincie en het Rijk voor financiële middelen om het wandelpad op de dijk beter begaanbaar te maken;
- In de coronatijd hebben veel mensen een sloepje gekocht, waardoor jachthavens vol liggen en er zelfs wachtlijsten zijn. Zonder grote investeringen moet naar aanvullende ruimte en aanlegmogelijkheden worden gezocht. Bijvoorbeeld zonder beschoeiingen en met eenvoudige aanlegplekken in de Ringsloot (naar voorbeeld in Breda).

Recreatie voor jong en oud aan de Greveling

Rondje dijk voor iedereen begaanbaar maken

13. Met een veelzijdig aanbod aan sport en voorzieningen voor jongeren

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Door te sporten zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu onze samenleving steeds ouder wordt is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Daarnaast is het van belang dat er in Lisse minimaal één uitgaansgelegenheid voor jongeren beschikbaar blijft.

- Om sporten voor iedereen en alle leeftijden toegankelijk te maken werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere instellingen. Buurtsportcoaches hebben hierin een verbindende rol;
- Wij staan voor het stimuleren van sporten door ouderen, zowel 's avonds als overdag. Zij blijven hierdoor langer vitaal en mobiel en actief in een sociale omgeving;
- Het gemeentelijk sportbeleid moet voor het beschikbaar stellen van accommodaties vooral voorwaardenscheppend zijn. Sportclubs dienen hun eigen accommodaties zelf te beheren;
- Accommodaties dienen van een goede kwaliteit te zijn, laagdrempelig, sociaal veilig, toegankelijk voor mensen met een beperking, beschikbaar op courante uren en betaalbaar voor alle doelgroepen;
- Indien een blijvende slechte bezettingsgraad daartoe aanleiding geeft herverdelen wij de betreffende accommodatie(s);
- Na het sluiten van 'Basso', 'De Greef', 'Danscentrum Welkom' en waarschijnlijk ook 'De Gewoonste Zaak' dreigen alle uitgaansmogelijkheden voor jongeren in Lisse te verdwijnen. Wij willen dat er in Lisse minimaal één uitgaansgelegenheid blijft. Daarom kiezen wij ervoor het pand van 'Welkom' voor de Lissese jongeren te behouden en actief op zoek te gaan naar een pachter om het jaarrond een mooie en centrale ontmoetingsplek terug te geven;
- Ook biedt de nieuwe sporthal Ter Specke mogelijkheden voor feesten voor jong en oud. De gemeente zou deze activiteiten moeten aanjagen en aanvragen niet moeten tegenhouden.

14. Met aandacht voor kunst en cultuur

Kunst, erfgoed en cultuur zijn van grote waarde voor de samenleving. Cultuur stimuleert de creativiteit en creativiteit leidt tot innovatie. Wij hechten veel waarde aan de historie van onze bloembollencultuur. Dit maakt dat wij trots blijven op ons dorp Lisse. Het geeft onze woonomgeving een eigen gezicht.

- Met Floralis is er in Lisse een prachtige multifunctionele accommodatie voor bewegingseducatie, film, theater en cultuur. Dit geeft waarde en beleving voor Lisse en de hele regio. Dit moeten we koesteren;
- Inspanningen dienen blijvend te worden gedaan tot behoud van de historie van Lisse en van de bloembollencultuur. Wij waarderen de inzet hiertoe zeer van onder meer de 'Vereniging Oud Lisse';

Waardering voor verenigingen als 'Oud Lisse'

- Wij zijn voorstander van cultureel ondernemerschap. Hierbij dienen culturele instellingen niet afhankelijk te zijn van overheidssubsidies. Door commercieel en professioneel beheer en organisatie dient voor een sluitende begroting te worden gezorgd;
- Wij stimuleren het (opnieuw) aanbrengen van informatiebordjes en informatiezuilen op diverse plekken in het centrum, met verwijzing naar 'Oud Lisse' en de bloembollencultuur.

15. Met toekomstperspectief voor de agrarische sector

Wij onderkennen het belang van een vitale Bollensector. Het produceren, veredelen en verhandelen van bollen is een belangrijke factor in de economie van de regio. Indirect is de Bollensector van groot belang voor het toerisme en voor het behoud van een open landschap.

- Wij staan voor noodzakelijke inspanningen om het bestaande bollenareaal te behouden;
- Mede als gevolg van het onderzoeksrapport in Teylingen zijn wij van mening dat de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG), in samenspraak met de bollensector en betrokken gemeenten op onderdelen dient te worden herzien;
- De doelstellingen van de Greenport Ontwikkelings Maatschappij (GOM) worden door ons nog altijd ondersteund. Want opruimen van leegstaande kassen en schuren en herontwikkeling van het gebied komt de openheid en het aanzien van onze streek ten goede;
- Innovatieve ontwikkelingen in de bollensector dienen door de gemeenten te worden gefaciliteerd. Als vervolg op 'Flower Science' kan vanuit de Greenport Duin- en Bollenstreek blijvend gewerkt worden aan netwerken en aan uitbreiding van de kennisintensieve bedrijvigheid. Ook samen met onderzoekscentra;
- De sector verdient onze ondersteuning bij de vermindering van het gebruik van chemische stoffen en het meer toepassen van duurzame teeltmethoden;
- Wij vinden het van belang de aantrekkelijkheid van werken in de bollensector te promoten en daarmee jongeren enthousiast te maken voor leren en werken in de sector.

16. Met een gemeente die modern en dienstbaar is en waar je van op aan kunt

We verwachten van onze gemeente dat ze dienstbaar en modern is. De gemeente moet veel digitale producten aanbieden voor het gemak van de inwoners. Maar daarnaast ook een goede telefonische bereikbaarheid hebben. Het gemeentebestuur moet er zijn voor de inwoners en niet andersom. Digitaal minder vaardige inwoners helpen wij.

- Wij verwachten dat de gemeente helder, transparant en begrijpelijk communiceert;
- De gemeente dient te denken in oplossingen. Als het niet kan volgens de regels wordt er geholpen te zoeken naar een oplossing die wel mogelijk is;
- Het bestuursprogramma dient concreet te zijn en waar mogelijk met afrekenbare doelstellingen;
- Het gemeentebestuur werkt doelmatig en efficiënt en neemt waar nodig de rol van regisseur of verbinder;
- Overbodige regels dienen te worden weggenomen;

- Discussies en besluitvorming in commissies en de gemeenteraad dienen voldoende zichtbaar te zijn voor de inwoners van Lisse. Wij vinden het belangrijk dat er moeite wordt gedaan dit politieke nieuws weer structureel in de wekelijkse huis-aan-huiskranten te krijgen.

17. Waar samenwerking wordt gezocht als dit leidt tot versterking

De beperkte omvang van de individuele Bollengemeenten heeft geleid tot een bestuurlijk zwakke en kwetsbare positie. Hieraan doet de samenwerking tussen de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen (HLT) niets af. De gemeente Lisse is daardoor voor veel taken afhankelijk van samenwerking op regionaal niveau. Er moet strak op worden gestuurd dat deze samenwerkingsvormen (Verbonden Partijen en Gemeenschappelijke Regelingen) niet vergaand leiden tot inefficiënte procesbeheersing in onoverzichtelijke bestuurlijke vormen.

- Binnen de HLT-gemeenten dient er meer eenheid te komen en moeten beleid en processen verder worden geharmoniseerd;
- Wij willen dat er minder extern wordt ingehuurd en het aantal externe onderzoeksrapporten fors wordt teruggebracht;
- Er dient krachtig, efficiënt en effectief met de omliggende gemeenten te worden samengewerkt. Het aantal overlegmomenten buiten de deur kan met MS-Teams of Zoom fors worden teruggebracht. Dit scheelt bestuurlijk en ambtelijk veel tijd;
- Holland Rijnland is met 13 gemeenten een krachtige netwerkorganisatie met een sterke strategische lobbyfunctie richting provincie en het rijk. Deze samenwerking achten wij van groot belang.

Genieten van de mooie omgeving vanaf de ringdijk in de Poelpolder